

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการป่าชุมชน : กรณีศึกษาการจัดการป่าด้าว (ป่าลูกชิด)
กลุ่มภูส่น ตำบลผาทอง อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

ชื่อผู้เขียน นายไสว ช่างเงิน

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. มนัส สุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาวิธีการจัดการป่าด้าวของชาวบ้าน
กลุ่มภูส่น (2) ศึกษาวิถีทัศน์ของชาวบ้านใน 10-20 ปี ข้างหน้าเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ และ
การอนุรักษ์ป่าด้าวให้ยั่งยืน (3) ศึกษาปัญหา และอุปสรรค ของการอนุรักษ์ป่าด้าวในปัจจุบัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกกลุ่มภูส่น ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
จำนวน 86 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์สมาชิก กลุ่มภูส่นที่เป็น
หัวหน้าครัวเรือน ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และ
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกกลุ่มภูส่นมีวิธีการจัดการป่าชุมชนและการจัดการป่าด้าว
หรือป่าลูกชิดอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับความหลากหลาย
ทางชีวภาพ สมาชิกกลุ่มภูส่นมีวิสัยทัศน์ในการใช้ประโยชน์ ป่าด้าวอย่างยั่งยืน มีการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างหลากหลาย ปัญหาและอุปสรรคของการจัดป่าชุมชน กรณีป่าด้าว (ป่าลูกชิด)
ของกลุ่มภูส่น ได้แก่ การเพิ่มประชากร และการกำหนดพื้นที่ป่าชุมชนเป็นแนวเขตอุทยานแห่งชาติ
นันทบุรีของกรมป่าไม้

ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา เพื่อการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนดังนี้ ภาครัฐ
ควรให้ความรู้ด้านการวางแผนครอบครัวแก่ชาวไทยภูเขา เพื่อลดอัตราการเพิ่มของประชากร และให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้คำนึงถึงความต้องการและปัญหาของชุมชนในพื้นที่เป็นสำคัญ ปลูกฝังแนว

ความคิดเกี่ยวกับป่าไม้ว่า เป็นปัจจัยที่จะรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ โดยให้ประชาชนเกิดความสำนึกในการเป็นเจ้าของป่าไม้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและมีโอกาสใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ชาวบ้านเป็นเจ้าของ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Independent Study Title Management of Community Forest Products: The Case
Study of Arenga Pinnata Merr in Poosan Group, Tambon
Phatong, Amphoe Tha Wang Pha, Changwat Nan

Author Mr. Sawai Changngoen

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat	Chairman
Assoc. Prof. Prayad Pandee	Member
Prof. Dr. Manat Suwan	Member

ABSTRACT

The objectives of this study were to study : (1) the methods of management of arenga pinnata merr forest; (2) visions of people for the future trend in the use and sustainable development; and (3) the problems of the arenga pinnata merr forest conservation. The population used in this study were 86 families in Poosan forest conservation group. The data were collected by interviewing household head, and then, statistically analyzed by using frequency distribution, percentage, and means.

The results of this study were as that most of Poosan group's members had good methods in management of the arenga pinnata merr forest, and appropriatevisions in sustainable conservation of the arenga ainnata merr forest and biological diversity.

The problems of the forest management were the increase of population in Poosan group, and the announcement of Nunthaburi National Park by the Royal Forest Department, including the Poosan community forest area.

The recommendations from this study are as follows. Firstly, the government should provide knowledge about family planning for Thai highland people to reduce their birth rate. Secondly, the policies of the forestry conservation should encourage the people to realize the

importance of the forest and ecological balance. Thirdly, the government should create the sense of belonging among the people, which means to love the forest as if was their personal belongings.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University